

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 19. marca 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Hraničné kontroly, azyl a prisťahovalectvo – Nariadenie (EÚ) 2016/399 – Článok 32 – Dočasné obnovenie kontroly členským štátom na jeho vnútorných hraniciach – Neoprávnený vstup štátneho príslušníka tretej krajiny – Posúdenie vnútorných hraníc ako vonkajších hraníc – Smernica 2008/115/ES – Pôsobnosť – Článok 2 ods. 2 písm. a)“

Vo veci C-444/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) z 12. júla 2017 a doručený Súdnemu dvoru 21. júla 2017, ktorý súvisí s konaním:

Préfet des Pyrénées-Orientales

proti

Abdelaziz Arib,

Procureur de la République près le tribunal de grande instance de Montpellier,

Procureur général près la cour d'appel de Montpellier,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr A. Prechal, E. Regan, T. von Danwitz, C. Toader a C. Lycourgos (spravodajca), sudcovia A. Rosas, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund a C. Vajda,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: V. Giacobbo-Peyronnel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. júna 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- préfet des Pyrénées-Orientales, v zastúpení: F.-H. Briard a S. Bonichot, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: E. de Moustier, E. Armoet a D. Colas, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: R. Kanitz, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: francúzština.

– Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga a G. Wils, splnomocnení zástupcovia,
po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. októbra 2018,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 32 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 2016, s. 1, ďalej len „Kódex schengenských hraníc“), ako aj článku 2 ods. 2 písm. a) a článku 4 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi préfet des Pyrénées-Orientales [prefekt departementu Východné Pyreneje (Francúzsko)] a pánom Abdelazizom Aribom, procureur de la République près le tribunal de grande instance de Montpellier [prokurátor republiky pri prvostupňovom súde Montpellier (Francúzsko)] a procureur général près la cour d'appel de Montpellier [generálny prokurátor pri Odvolacom súde Montpellier (Francúzsko)] vo veci predĺženia administratívneho zaistenia pána Ariba, ktorý neoprávnene vstúpil na francúzske územie.

Právny rámec

Právo Únie

DVSD

- 3 Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov Hospodárskej únie Beneluxu, Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaný 19. júna 1990 v Schengene a ktorý nadobudol platnosť 26. marca 1995 (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9, ďalej len „DVSD“), je súčasťou schengenského *acquis*.
- 4 Článok 26 DVSD stanovuje:
„1. Pri zohľadnení záväzkov vyplývajúcich zo Ženevského dohovoru o utečencoch z 28. júla 1951 zmenen[ého] a doplnen[ého] Newyorským protokolom z 31. januára 1967, sa zmluvné strany zaväzujú zahrnúť nižšie uvedené úpravy do svojich vnútroštátnych právnych predpisov:
a) ak bude cudzincovi odmietnutý vstup na územie jednej zo zmluvných strán, je dopravca, ktorý cudzinca dopravil vzdušnou, vodnou alebo pozemnou cestou až na vonkajšiu hranicu, povinný ho okamžite dopraviť späť. Na žiadosť orgánov ochrany hraníc musí dopravca priviesť cudzinca do tretieho štátu, z ktorého bol prepravený, do tretieho štátu, ktorý vystavil cestovný doklad, s ktorým pricestoval, alebo do akéhokoľvek iného tretieho štátu, kde je zaistené jeho prijatie;
b) dopravca je povinný urobiť všetky potrebné opatrenia, aby sa presvedčil, že cudzinec prepravovaný vzdušnou alebo vodnou cestou disponuje cestovnými dokladmi potrebnými pre vstup na územie zmluvných strán.“

2. S výhradou záväzkov vyplývajúcich zo Ženevského dohovoru o utečencoch z 28. júla 1951 zmenen[ého] a doplnen[ého] Newyorským protokolom z 31. januára 1967 sa zmluvné strany zaväzujú, že so zreteľom na svoje ústavné právo zavedú sankcie proti dopravcom, ktorí prepravujú cudzincov nedisponujúcich potrebnými cestovnými dokladmi, vzdušnou alebo vodnou cestou z tretieho štátu na ich územie.

3. Ustanovenia ods[eku] 1 písm. b) a [odseku] 2 sa vzťahujú na dopravcov, ktorí v medzinárodných pravidelných linkách prepravujú skupiny osôb v autobusoch, s výnimkou pohraničného styku.“

Kódex schengenských hraníc

5 Podľa článku 2 Kódexu schengenských hraníc:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „vnútorné hranice“ sú:
 - a) spoločné pozemné hranice členských štátov vrátane hraníc, ktoré tvoria rieky a jazerá;
 - b) letiská členských štátov pre vnútorné linky;
 - c) námorné, riečne a jazerné prístavy členských štátov pre pravidelné vnútorné trajektové spojenia;
2. „vonkajšie hranice“ sú pozemné hranice členských štátov vrátane riečnych a jazerných hraníc, námorné hranice členských štátov a ich letiská, riečne prístavy, námorné prístavy a jazerné prístavy, ak nie sú vnútornými hranicami;

...“

6 Článok 5 uvedeného kódexu stanovuje:

„1. Vonkajšie hranice sa môžu prekračovať len na hraničných priechodoch a počas stanovených otváracích hodín. Na hraničných priechodoch, ktoré nie sú otvorené nepretržite 24 hodín denne, sa jasne vyznačia otváracie hodiny.

Členské štáty predložia Komisii zoznam svojich hraničných priechodov v súlade s článkom 39.

...

3. Bez toho, aby boli dotknuté výnimky ustanovené v odseku 2 alebo povinnosti členských štátov v oblasti medzinárodnej ochrany, zavedú členské štáty v súlade so svojím vnútroštátnym právom sankcie za neoprávnené prekročenie vonkajších hraníc na iných miestach než na hraničných priechodoch alebo v iných časoch než počas stanovených otváracích hodín. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.“

7 Článok 13 ods. 1 toho istého kódexu stanovuje:

„Hlavným cieľom hraničného dozoru je zabrániť neoprávnenému prekročeniu hraníc, čeliť cezhraničnej kriminalite a prijímať opatrenia proti osobám, ktoré prekračujú hranicu neoprávnené. Osoba, ktorá neoprávnené prekročila hranicu a ktorá nie je oprávnená zdržiavať sa na území dotknutého členského štátu, sa zadrží a postupuje sa voči nej podľa smernice 2008/115/ES.“

8 Podľa článku 14 Kódexu schengenských hraníc:

„1. Vstup na územie členských štátov sa odoprie štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý nespĺňa všetky podmienky na vstup stanovené v článku 6 ods. 1 a nepatrí do kategórií osôb, ktoré uvádza článok 6 ods. 5. Týmto nie je dotknuté uplatňovanie osobitných ustanovení, ktoré sa týkajú práva na azyl, medzinárodnú ochranu alebo na vydanie víz na dlhodobý pobyt.

...

4. Pohraničná stráž zabezpečí, aby na územie dotknutého členského štátu nevstúpil štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol vstup odopretý.

...

6. Podrobné pravidlá, ktorými sa riadi odopretie vstupu, sú uvedené v časti A prílohy V.“

9 Článok 23 uvedeného kódexu, nazvaný „Kontroly v rámci územia“, stanovuje:

„Zrušenie kontroly vnútorných hraníc neovplyvní:

a) výkon policajných právomocí príslušnými orgánmi členských štátov podľa vnútroštátneho práva, pokiaľ nemá výkon týchto právomocí rovnaký účinok ako hraničné kontroly; toto platí aj v pohraničných oblastiach. V zmysle prvej vety sa výkon policajných právomocí nemôže považovať za rovnocenný výkonu hraničných kontrol, najmä keď policajné opatrenia:

i) nemajú za cieľ kontrolu hraníc;

ii) zakladajú sa na všeobecných policajných informáciách a skúsenostiach vo vzťahu k možným ohrozeniam verejnej bezpečnosti a ich cieľom je predovšetkým boj proti cezhraničnej kriminalite;

iii) pripravujú a vykonávajú sa spôsobom, ktorý sa zreteľne odlišuje od systematických kontrol osôb na vonkajších hraniciach;

iv) vykonávajú sa na základe náhodných kontrol;

...“

10 Článok 25 toho istého kódexu stanovuje:

„1. Ak existuje v priestore bez kontroly vnútorných hraníc závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti v niektorom z členských štátov, tento členský štát môže výnimočne obnoviť kontrolu hraníc na celej dĺžke alebo na určitých úsekoch svojich vnútorných hraníc na obmedzenú dobu najviac 30 dní, alebo na predvídateľné trvanie tohto závažného ohrozenia, ak jeho trvanie prekročí 30 dní. Rozsah a trvanie dočasného obnovenia kontroly vnútorných hraníc neprekročí nevyhnutne potrebné minimum na reakciu na závažné ohrozenie.

2. Kontrola vnútorných hraníc sa obnoví len ako posledná možnosť a v súlade s článkami 27, 28 a 29. Ak sa uvažuje o prijatí rozhodnutia o obnovení kontroly vnútorných hraníc v súlade s článkami 27, 28 alebo 29, musia sa v každom prípade zohľadniť kritériá uvedené v článkoch 26 a 30.

3. Ak závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti v dotknutom členskom štáte trvá dlhšie než je doba stanovená v odseku 1 tohto článku, môže tento členský štát po zohľadnení kritérií uvedených v článku 26 a v súlade s článkom 27, ako aj po zohľadnení akýchkoľvek nových skutočností predĺžiť dobu kontroly svojich vnútorných hraníc na základe rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v odseku 1 tohto článku, na dobu v trvaní najviac 30 dní, a to aj opakovane.

4. Celková doba obnovenia kontroly vnútorných hraníc, vrátane všetkých predĺžených dôb kontroly v zmysle odseku 3 tohto článku, nesmie prekročiť šesť mesiacov. V prípade výnimočných okolností uvedených v článku 29 možno uvedenú celkovú dobu predĺžiť najviac na dva roky v súlade s odsekom 1 uvedeného článku.“

11 Článok 32 Kódexu schengenských hraníc uvádza:

„V prípade, že sa obnoví kontrola vnútorných hraníc, uplatňujú sa *mutatis mutandis* príslušné ustanovenia hlavy II.“

12 Články 5, 13 a 14 tohto kódexu sú súčasťou jeho hlavy II, nazvanej „Vonkajšie hranice“, zatiaľ čo články 23, 25 a 32 uvedeného kódexu sú súčasťou jeho hlavy III, nazvanej „Vnútorné hranice“.

13 Príloha V časť A bod 2 Kódexu schengenských hraníc stanovuje:

„Ak sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol odopretý vstup, dostal na hranicu za pomoci dopravcu, miestne zodpovedný orgán:

- a) nariadi dopravcovi prevziať dozor nad štátnym príslušníkom tretej krajiny a bezodkladne ho dopraviť do tretej krajiny, odkiaľ ho priviezol, do tretej krajiny, ktorá vydala doklad oprávňujúci ho prekročiť hranicu, alebo do akejkoľvek inej tretej krajiny, do ktorej má zaručený vstup, alebo nájsť ďalší spôsob dopravy v súlade s článkom 26 DVSD a smernicou Rady 2001/51/ES...
- b) počas čakania na prepravu prijme v súlade s vnútroštátnym právom a s ohľadom na miestne okolnosti vhodné opatrenia na to, aby štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorým bol odopretý vstup, zabránil vstúpiť nelegálnym spôsobom.“

Smernica 2008/115

14 Odôvodnenie 5 smernice 2008/115 uvádza:

„Touto smernicou by sa mal zaviesť súbor pravidiel na horizontálnej úrovni, ktoré sú uplatniteľné na všetkých štátnych príslušníkoch tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu alebo pobytu v členskom štáte.“

15 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na štátnych príslušníkoch tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu.

2. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že túto smernicu nebudú uplatňovať na štátnych príslušníkoch tretích krajín:

- a) ktorým sa v súlade s článkom 13 Kódexu schengenských hraníc odoprel vstup, alebo ktorí boli zadržaní príslušnými orgánmi v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej pozemnej, vzdušnej alebo vodnej hranice členského štátu a ktorí následne v tomto členskom štáte nezískali oprávnenie alebo právo na pobyt;
- b) ktorým sa podľa vnútroštátneho práva uložil návrat ako trestná sankcia alebo návrat z trestnej sankcie vyplýva, alebo voči ktorým prebieha extradičné konanie.

...“

16 Podľa znenia článku 3 uvedenej smernice:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

2. „nelegálny pobyt“ je prítomnosť štátneho príslušníka tretej krajiny na území členského štátu, pričom táto osoba nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky vstupu ustanovené v článku 5 Kódexu schengenských hraníc alebo iné podmienky vstupu alebo pobytu v uvedenom členskom štáte;
3. „návrat“ je proces vrátenia sa štátneho príslušníka tretej krajiny – bez ohľadu na to, či ide o dobrovoľné splnenie povinnosti návratu alebo nútený návrat – do:
 - jeho krajiny pôvodu, alebo
 - krajiny tranzitu v súlade s dvojstrannými dohodami o readmisii alebo dohodami Spoločenstva o readmisii či inými dojednaniami, alebo
 - inej tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme;

...“

17 Článok 4 ods. 4 tej istej smernice stanovuje:

„Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú podľa článku 2 ods. 2 písm. a) vyňatí z rozsahu pôsobnosti tejto smernice, členské štáty:

- a) zabezpečia, že zaobchádzanie s nimi a úroveň ich ochrany nie sú menej priaznivé oproti tým, ktoré sú uvedené v článku 8 ods. 4 a 5 (obmedzenia uplatňovania donucovacích opatrení), v článku 9 ods. 2 písm. a) (odloženie odsunu), v článku 14 ods. 1 písm. b) a d) (urgentná zdravotná starostlivosť a zohľadnenie potrieb zraniteľných osôb) a v článkoch 16 a 17 (podmienky zaistenia) a
- b) dodržiavajú zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia.“

Francúzske právo

18 Podľa článku L. 621-2 bodov 1 a 2 code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (zákon o vstupe a pobyte cudzincov a o práve na azyl) v znení loi n° 2012-1560, du 31 décembre 2012 (zákon č. 2012-1560 z 31. decembra 2012) (ďalej len „Ceseda“):

„Odňatím slobody na jeden rok a peňažným trestom vo výške 3 750 eur sa potrestá cudzinec, ktorý nie je štátnym príslušníkom členského štátu Európskej únie:

(1) ak vstúpil na kontinentálne územie bez splnenia podmienok uvedených v článku 5 ods. 1 písm. a), b) alebo c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) [(Ú. v. EÚ, L 105, 2006, s. 1)], a bez toho, aby mu bol povolený vstup na územie na základe článku 5 ods. 4 písm. a) a c) tohto nariadenia; to platí aj vtedy, keď na cudzinca bolo vydané upozornenie na účely odopretia vstupu na základe vykonateľného rozhodnutia prijatého iným štátom, ktorý je zmluvnou stranou [DVSD]

(2) alebo ak priamo z územia štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto dohovoru, vstúpil na kontinentálne územie v rozpore s článkom 19 ods. 1 alebo 2, článkom 20 ods. 1 a článkom 21 ods. 1 alebo 2, s výnimkou podmienok uvedených v článku 5 ods. 1 písm. e) už citovaného nariadenia ES č. 562/2006... a v písmene d), ak upozornenie na účely odopretia vstupu nevyplýva z vykonateľného rozhodnutia prijatého iným štátom, ktorý je zmluvnou stranou [DVSD].

...

Na uplatnenie tohto článku môže byť trestné stíhanie začaté, len pokiaľ boli skutkové okolnosti zistené za podmienok stanovených v článku 53 Trestného poriadku.“

- 19 Článok 53 Trestného poriadku v znení uplatňujúcom sa na skutkové okolnosti sporu vo veci samej (ďalej len „Trestný poriadok“) stanovuje:

„O pristihnutie pri páchaní zločinu alebo prečinu ide v prípade zločinu alebo prečinu, ktorý je práve páchaný alebo bol práve spáchaný. O pristihnutie pri páchaní zločinu alebo prečinu ide aj v prípade, že podozrivá osoba je v čase veľmi blízkom skutku prenasledovaná krikom verejnosti alebo je u nej zistená držba istých predmetov, alebo vykazuje stopy či indície, na základe ktorých sa možno domnievať, že sa zúčastnila na zločine alebo prečine.

Po pristihnutí pri páchaní zločinu alebo prečinu môže vyšetrovanie vedené pod dohľadom prokurátora republiky za podmienok upravených v tejto kapitole prebiehať nepretržite osem dní.

Ak nevyhnutné vyšetrovanie na preukázanie pravdy o zločine alebo prečine, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody najmenej päť rokov, nemožno odložiť, prokurátor môže za rovnakých podmienok rozhodnúť o predĺžení vyšetrovania na obdobie najviac osem dní.“

- 20 Článok 62-2 Trestného poriadku stanovuje:

„Zadržanie je donucujúce opatrenie, o ktorom rozhoduje príslušník justičnej polície pod dohľadom súdneho orgánu a prostredníctvom ktorého je osoba, voči ktorej existuje jedno alebo viacero dôvodných podozrení, že spáchala alebo sa pokúsila spáchať zločin alebo prečin, ktorý možno potrestať odňatím slobody, zadržaná pre potreby vyšetrojúceho orgánu.

...“

- 21 Článok 78-2 Trestného poriadku stanovuje:

„Dôstojníci služby kriminálnej a vyšetrovacej polície a – pod ich vedením a na ich zodpovednosť – zamestnanci a pomocní zamestnanci služby kriminálnej a vyšetrovacej polície uvedení v článkoch 20 a 21-1 môžu vyzvať na preukázanie totožnosti akýmkoľvek prostriedkami každú osobu, u ktorej existuje presvedčivý dôvod alebo presvedčivé dôvody domnievať sa,

- že spáchala alebo sa pokúsila spáchať protiprávny čin,
- že sa pripravuje na spáchanie trestného činu,
- že môže poskytnúť informácie užitočné pre vyšetrovanie trestného činu,
- alebo že porušila povinnosti alebo zákazy, ktorým podlieha v rámci súdnej kontroly, opatrenia domáceho väzenia s elektronickým monitorovaním, trestu alebo ochranného opatrenia vykonávaného súdom pri uplatňovaní trestov,
- alebo že je predmetom pátrania nariadeného súdnym orgánom.

Na základe písomného rozhodnutia procureur de la République [prokurátor republiky] možno na účely vyšetrovania a stíhania protiprávnych činov, ktoré konkretizuje, za rovnakých podmienok kontrolovať totožnosť všetkých osôb na miestach a v časovom období určených uvedeným orgánom. Skutočnosť, že kontrola totožnosti odhalí iné protiprávne činy, než sú protiprávne činy uvedené v rozhodnutí prokurátora republiky, nie je dôvodom neplatnosti nadväzujúcich postupov.

Totožnosť osôb bez ohľadu na ich správanie možno za podmienok stanovených v prvom odseku kontrolovať aj s cieľom predísť narušeniu verejného poriadku a najmä bezpečnosti osôb alebo majetku.

V zóne medzi pozemnou hranicou Francúzska so štátmi, ktoré sú stranami dohovoru podpísaného v Schengene 19. júna 1990, a líniou vzdialenou 20 kilometrov od nej, ako aj vo verejne prístupných zónach prístavov, letísk a železničných alebo cestných staníc pre medzinárodnú dopravu a označených vo výnose, môže byť na účely prevencie a odhaľovania priestupkov súvisiacich s cezhraničnou trestnou činnosťou kontrolovaná totožnosť akejkoľvek osoby spôsobom uvedeným v prvom pododseku s cieľom overiť dodržiavanie povinnosti držby, nosenia a predloženia dokladov a dokumentov stanovených zákonom. ... Ak existuje úsek diaľnice vedúci zónou uvedenou v prvej vete tohto odseku a ak sa prvá mýtna brána nachádza za hranicou 20 kilometrov, môže sa kontrola odohrávať až po tento výjazd na odstavných plochách, ako aj v lokalite tejto mýtnej brány a na odstavných plochách, ktoré sú s ňou spojené. Mýtné brány, ktorých sa toto ustanovenie týka, sú uvedené vo výnose. Skutočnosť, že kontrola totožnosti odhalí iný protiprávny čin, než je protiprávny čin nedodržania vyššie uvedených povinností, nie je dôvodom neplatnosti nadväzujúcich postupov. Na účely uplatňovania tohto pododseku sa kontrola povinnosti držby, nosenia a predloženia dokladov a dokumentov stanovených zákonom môže byť vykonaná iba počas obdobia nepresahujúceho šesť po sebe nasledujúcich hodín na jednom mieste a nesmie spočívať v systematickej kontrole osôb nachádzajúcich sa alebo pohybujúcich sa v oblastiach alebo miestach uvedených v tom istom pododseku.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 22 Po dočasnom obnovení kontroly Francúzskom na jeho spoločných vnútorných hraniciach medzi Francúzskom a ostatnými členskými štátmi patriacimi do schengenského priestoru v súlade s článkom 25 Kódexu schengenských hraníc bol pán Arib, marocký štátny príslušník, kontrolovaný 15. júna 2016 v zóne medzi hranicou Francúzska so Španielskom a líniou nachádzajúcou sa dvadsať kilometrov od hranice za podmienok stanovených v článku 78-2 ods. 9 Trestného poriadku. Pán Arib, ktorý predtým opustil Francúzsko v nadväznosti na opatrenie odsunu, ktoré mu bolo doručené 10. augusta 2013, sa nachádzal v autobuse z Maroka.
- 23 Z dôvodu podozrenia, že neoprávnene vstúpil na francúzske územie, čo je prečin uvedený v článku L. 621-2 Ceseda, bol pán Arib zadržaný. Na druhý deň préfet des Pyrénées-Orientales [prefekt departementu Východné Pyreneje] prijal voči pánovi Aribovi výnos ukladajúci mu povinnosť opustiť francúzske územie a nariadil jeho administratívne zaistenie.
- 24 Uznesením z 21. júna 2016 sudca pre obmedzenie osobnej slobody a pre väzbu z Tribunal de grande instance de Perpignan (Prvostupňový súd Perpignan, Francúzsko) rozhodol o neplatnosti zadržania pána Ariba a akéhokoľvek následného konania, vrátane administratívneho zaistenia najmä z dôvodu, že toto zadržanie nemohlo byť uplatnené. V tejto súvislosti uviedol, že pán Arib, štátny príslušník tretej krajiny nachádzajúci sa v nezákonnej situácii, prekročil vnútornú hranicu medzi Francúzskom a Španielskom, čo malo mať podľa uvedeného súdu za následok uplatnenie smernice 2008/115, ktorá by neumožňovala udelenie trestu odňatia slobody za okolností, o aké ide v prejednávanej veci.

- 25 Uznesením z 22. júna 2016 poverený radca pri Cour d'appel de Montpellier (Odvolací súd Montpellier, Francúzsko) potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Prefekt departementu Východné Pyreneje podal proti tomuto uzneseniu kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko), pričom najmä uviedol, že v prípade závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti môže členský štát výnimočne obnoviť kontroly na svojich vnútorných hraniciach, čím čiastočne ochromuje uplatňovanie smernice 2008/115. Podľa tohto prefekta keďže sa ochranné opatrenia stanovené v tejto smernici v tomto prípade neuplatnia, osoba, ktorá protiprávne vstúpila do Francúzska, môže byť kontrolovaná podľa ustanovení článku 78-2 ods. 9 Trestného poriadku, a keďže je v nezákonnej situácii, môže dostať trest odňatia slobody, a preto byť zadržaná.
- 26 Vnútroštátny súd na jednej strane uvádza, že Kódex schengenských hraníc zavádza zásadu voľného pohybu v rámci Schengenského priestoru a upravuje neexistenciu kontrol na vnútorných hraniciach medzi členskými štátmi, a na druhej strane, že v prípade závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti členského štátu môže tento štát výnimočne obnoviť kontroly na hraniciach na časti alebo celku svojich vnútorných hraníc počas obmedzeného obdobia podľa článku 25 tohto kódexu.
- 27 Tento súd ďalej uvádza, že podľa článku 32 Kódexu schengenských hraníc v prípade, že sa obnoví kontrola vnútorných hraníc, uplatňujú sa *mutatis mutandis* príslušné ustanovenia hlavy II tohto kódexu, týkajúce sa vonkajších hraníc. V tomto ohľade zdôrazňuje, že podľa článku 5 ods. 3 tohto kódexu členské štáty zavedú účinné, primerané a odrádzajúce sankcie za neoprávnené prekročenie vonkajších hraníc. Dopĺňa, že podľa článku 13 toho istého kódexu cieľom hraničného dozoru je zabrániť neoprávnenému prekročeniu hraníc a prijímať opatrenia proti osobám, ktoré prekračujú hranicu nelegálne, takže osoba, ktorá neoprávnené prekročila hranicu a ktorá nie je oprávnená zdržiavať sa na území dotknutého členského štátu, sa zadrží a postupuje sa voči nej podľa smernice 2008/115.
- 28 Podľa vnútroštátneho súdu smernica 2008/115 ukladá členským štátom prijať rozhodnutie o odsune voči každému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnené zdržiava na ich území, pričom tento príslušník môže byť zaistený iba na účely prípravy jeho návratu alebo odsunu a v rozsahu, v akom nie je možné účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia. Tento súd pripomína rozsudok zo 7. júna 2016, Affum (C-47/15, EU:C:2016:408), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že smernica 2008/115 bráni právnej úprave členského štátu, ktorá výlučne z dôvodu neoprávneného vstupu cez vnútornú hranicu, ktorý vedie k neoprávnenému zdržiavaniu, umožňuje uväzniť štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému ešte nebolo skončené konanie o návrate stanovené touto smernicou.
- 29 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že článok L. 621-2 Ceseda trestá trestom odňatia slobody spojeným s pokutou neoprávnený vstup na územie, ak je zistený v okamihu jeho páchania.
- 30 Vzhľadom na toto ustanovenie si tento súd kladie predovšetkým otázku, či je obnovená kontrola na vnútorných hraniciach členského štátu rovnocenná kontrole na vonkajšej hranici pri jej prekročení štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na vstup, ak sa kontrola uskutočňuje v okamihu páchania skutku.
- 31 V prípade kladnej odpovede treba ďalej podľa tohto súdu určiť spôsob vykonania tejto kontroly. V tejto súvislosti na jednej strane uvádza, že článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 umožňuje členským štátom pokračovať v uplatňovaní zjednodušených vnútroštátnych konaní o návrate na svojich vonkajších hraniciach bez toho, aby museli uskutočniť všetky štádiá postupov stanovených uvedenou smernicou, s cieľom rýchlejšieho odsunu štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných pri prekročení týchto hraníc. Na druhej strane zdôrazňuje, že článok 4 ods. 4 uvedenej smernice upravuje využitie možnosti upravenej v jej článku 2 ods. 2 písm. a) členskými štátmi tak, že členské štáty musia rešpektovať niektoré minimálne záruky, medzi ktoré patria najmä podmienky zaistenia stanovené v článkoch 16 a 17 tej istej smernice.

- 32 Vnútroštátny súd sa preto pýta, či sa členský štát, ktorý obnovil kontrolu na vnútorných hraniciach, môže odvolávať na tento článok 2 ods. 2 písm. a) s cieľom vyňať štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý neoprávnene prekročil takúto hranicu a doposiaľ sa nezdržoval na vnútroštátnom území, z pôsobnosti smernice 2008/115.
- 33 V prípade kladnej odpovede vzniká napokon otázka, či sa má článok 4 ods. 4 smernice 2008/115 vykladať v tom zmysle, že za okolností prejednávanej veci nebráni uväzneniu štátnych príslušníkov tretích krajín.
- 34 Za týchto podmienok Cour de cassation (Kasačný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 32 [Kódexu schengenských hraníc], ktorý stanovuje, že v prípade, že sa obnoví kontrola vnútorných hraníc, uplatňujú sa *mutatis mutandis* príslušné ustanovenia hlavy II (o vonkajších hraniciach), vykladať v tom zmysle, že obnovená kontrola na vnútornej hranici členského štátu je rovnocenná kontrole vykonávanej na vonkajšej hranici pri jej prekročení štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na vstup?
2. Za rovnakých okolností obnovenia kontrol na vnútorných hraniciach umožňujú tento [kódex] a smernica 2008/115... využiť v prípade štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý neoprávnene prekračuje hranicu, kde bola obnovená kontrola, využiť možnosť stanovenú v článku 2 ods. 2 písm. a) smernice [tejto] smernice, ktorá členským štátom umožňuje pokračovať na ich vonkajších hraniciach v uplatňovaní zjednodušených vnútroštátnych konaní o návrate?
3. V prípade kladnej odpovede na túto poslednú otázku, bránia článok 2 ods. 2 písm. a) a článok 4 ods. 4 [uvedenej] smernice vnútroštátnej právnej úprave, akou je článok L. 621-2 [Ceseda], ktorý sankcionuje trestom odňatia slobody neoprávnený vstup štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému ešte nebolo skončené konanie o návrate na vnútroštátne územie stanovené [tou istou] smernicou?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 35 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 v spojení s článkom 32 Kódexu schengenských hraníc má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na situáciu štátneho príslušníka tretej krajiny zadržaného v bezprostrednej blízkosti vnútornej hranice členského štátu, ak tento členský štát obnovil podľa článku 25 tohto kódexu kontrolu na tejto hranici z dôvodu závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti tohto členského štátu.
- 36 Na úvod treba zdôrazniť, že, ako sa uviedlo v bode 22 a 23 tohto rozsudku, pán Arib, marocký štátny príslušník, nebol predmetom rozhodnutia o zamietnutí vstupu na francúzske územie, ale bol kontrolovaný francúzskymi orgánmi v bezprostrednej blízkosti francúzsko-španielskej hranice potom, čo boli kontroly na tejto hranici obnovené podľa článku 25 Kódexu schengenských hraníc a bol zadržaný v nadväznosti na túto kontrolu z dôvodu, že bol podozrivý zo spáchania prečinu podľa článku L. 621-2 Ceseda, spočívajúceho v neoprávnenom vstupe na francúzske územie.
- 37 V tejto súvislosti treba po prvé pripomenúť, že tak z definície pojmu „nelegálny pobyt“ uvedenej v článku 3 bode 2 smernice 2008/115, ako aj z odôvodnenia 5 tejto smernice, na základe ktorého sa táto smernica uplatňuje „na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu alebo pobytu v členskom štáte“, vyplýva, že štátny príslušník tretej krajiny,

ktorý sa po svojom neoprávnenom vstupe na územie členského štátu nachádza na tomto území bez toho, aby spĺňal podmienky vstupu alebo pobytu, sa už na základe tejto samotnej skutočnosti v ňom zdržiava neoprávnene bez toho, aby táto prítomnosť podliehala podmienke minimálneho trvania alebo úmyslu ostať na tomto území (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, body 48 a 59).

- 38 Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý ako pán Aríb po tom, čo vstúpil neoprávnene na územie členského štátu, bol zadržaný na území tohto členského štátu, v bezprostrednej blízkosti jednej z jeho vnútorných hraníc, bez toho, aby spĺňal podmienky vstupu alebo pobytu na tomto území, sa má považovať za príslušníka, ktorý sa zdržiava neoprávnene na území tohto členského štátu.
- 39 Podľa článku 2 ods. 1 smernice 2008/115 a s výhradou článku 2 ods. 2 tejto smernice patrí štátny príslušník tretej krajiny v takejto situácii do pôsobnosti uvedenej smernice. Musí teda v zásade podliehať spoločným normám a postupom stanoveným touto smernicou na účely jeho odsunu, a to až do okamihu prípadnej legalizácie pobytu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 61).
- 40 Po druhé treba v tomto ohľade pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora táto smernica nebráni právnej úprave členského štátu, ktorá umožňuje uloženie trestu odňatia slobody štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, na ktorého sa uplatnilo konanie o návrate upravené tou istou smernicou a ktorý sa buď neoprávnene zdržiava na území tohto členského štátu bez legitímneho dôvodu na to, aby sa nevrátil, alebo znova vstúpi na toto územie napriek zákazu vstupu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, body 54 a 64).
- 41 Zo spisu predloženého Súdnu dvoru, ako aj z odpovedí poskytnutých na pojednávani na otázky položené Súdnu dvorom však vyplýva, že pán Aríb sa nenachádza v žiadnej z týchto dvoch situácií uvedených v predchádzajúcom bode.
- 42 Po tretie treba uviesť, že článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 umožňuje členským štátom rozhodnúť, že túto smernicu nebudú s výhradou ustanovení uvedených v jej článku 4 ods. 4 uplatňovať v dvoch osobitných situáciách, a to v situácii štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli predmetom rozhodnutia o zamietnutí vstupu na vonkajšej hranici členského štátu v súlade s článkom 14 Kódexu schengenských hraníc alebo v situácii štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli zadržaní v súvislosti s neoprávneným prekročením takejto vonkajšej hranice a ktorí následne v tomto členskom štáte nezískali oprávnenie alebo právo na pobyt.
- 43 Ako bolo uvedené v bode 36 tohto rozsudku, pán Aríb nebol predmetom rozhodnutia o zamietnutí vstupu na francúzske územie. Z toho vyplýva, že sa naňho v každom prípade nemôže vzťahovať prvá z dvoch situácií uvedených v článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115.
- 44 Treba preto určiť, či sa na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene nachádza na území členského štátu a ktorý bol zadržaný v bezprostrednej blízkosti vnútornej hranice tohto členského štátu, vzťahuje druhá situácia uvedená v článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115, ak dotknutý členský štát obnovil podľa článku 25 Kódexu schengenských hraníc kontrolu na tejto hranici z dôvodu závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti tohto členského štátu.
- 45 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa obe situácie uvedené v článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 vzťahujú výlučne na prekročenie vonkajšej hranice členského štátu, ako je definovaná v článku 2 Kódexu schengenských hraníc, a netýkajú sa teda prekročenia spoločnej hranice členských štátov patriacich do schengenského priestoru (rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 69).

- 46 Konkrétnejšie, druhá zo situácií uvedených v článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 zahŕňa priame časové a priestorové prepojenie medzi zadržaním štátneho príslušníka tretej krajiny a prekročením vonkajšej hranice. Vzťahuje sa teda na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli zadržaní príslušnými orgánmi v samotnom okamihu nelegálneho prekročenia vonkajšej hranice alebo po tomto prekročení v blízkosti tejto hranice (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 72).
- 47 Článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 sa tak má vykladať v tom zmysle, že neumožňuje členským štátom vyňať štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, z pôsobnosti tejto smernice z dôvodu ich neoprávneného vstupu cez vnútornú hranicu (rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, body 69 a 77).
- 48 Treba však v druhom rade určiť, či okolnosť, že členský štát obnovil podľa článku 25 Kódexu schengenských hraníc kontrolu na svojich vnútorných hraniciach, je spôsobilá mať za následok, že na situáciu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území tohto členského štátu a zadržaného v blízkosti takejto vnútornej hranice, sa vzťahuje článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115.
- 49 Článok 25 Kódexu schengenských hraníc výnimočne a za určitých podmienok umožňuje členskému štátu dočasne obnoviť kontrolu hraníc na celej dĺžke alebo na určitých úsekoch svojich vnútorných hraníc v prípade závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti tohto členského štátu. Podľa článku 32 tohto kódexu v prípade, že sa obnoví kontrola vnútorných hraníc, uplatňujú sa *mutatis mutandis* príslušné ustanovenia tohto kódexu týkajúce sa vonkajších hraníc.
- 50 V tomto ohľade treba po prvé zdôrazniť, že ako odchýlka z pôsobnosti smernice 2008/115 sa musí výnimka stanovená v jej článku 2 ods. 2 písm. a) vykladať restriktívne.
- 51 Ako pritom už vyplýva z bodov 45 a 47 tohto rozsudku, toto ustanovenie sa týka podľa jeho vlastného znenia, ktoré je v tomto smere jednoznačné, situácie štátneho príslušníka tretej krajiny nachádzajúceho sa na „vonkajšej hranici“ členského štátu alebo v bezprostrednej blízkosti takejto vonkajšej hranice. Nenachádza sa tam nijaká zmienka o skutočnosti, že takáto situácia môže byť posúdená ako situácia štátneho príslušníka tretej krajiny nachádzajúceho sa na vnútornej hranici členského štátu, na ktorej boli obnovené kontroly podľa článku 25 Kódexu schengenských hraníc alebo v bezprostrednej blízkosti takejto vnútornej hranice, aj napriek tomu, že ku dňu prijatia tejto smernice články 23 a 28 nariadenia č. 562/2006 už stanovovali na jednej strane, že členské štáty mohli obnoviť výnimočne kontrolu na svojich vnútorných hraniciach v prípade závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti, a na druhej strane, že v takom prípade relevantné ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa vonkajších hraníc sa uplatnia *mutatis mutandis*.
- 52 Pokiaľ ide po druhé o účel sledovaný článkom 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115, Súdny dvor už rozhodol, že spočíva v tom, že umožňuje členským štátom v oboch situáciách uvedených v tomto ustanovení pokračovať v uplatňovaní zjednodušených vnútroštátnych konaní o návrate na svojich vonkajších hraniciach bez toho, aby museli uskutočniť všetky štádiá postupov stanovených uvedenou smernicou, s cieľom rýchlejšieho odsunu štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných pri prekročení týchto hraníc (rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 74).
- 53 V tejto súvislosti treba konštatovať, že článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 posudzuje rovnako zadržanie v bezprostrednej blízkosti vonkajšej hranice členského štátu podľa článku 13 Kódexu schengenských hraníc a prijatie rozhodnutia o zamietnutí vstupu v zmysle článku 14 tohto kódexu.
- 54 Ak totiž, ako to potvrdzuje článok 14 ods. 4 Kódexu schengenských hraníc, prijatie rozhodnutia o zamietnutí vstupu na územie Schengenského priestoru má za cieľ vyhnúť sa tomu, aby štátny príslušník tretej krajiny, voči ktorému bolo prijaté, vstúpil na toto územie, zadržanie takéhoto štátneho príslušníka, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území pri prekročení vonkajšej hranice alebo

v bezprostrednej blízkosti takejto hranice, umožňuje tiež príslušným vnútroštátnym orgánom prijať jednoducho a rýchlo vzhľadom na miesto, kde bol tento štátny príslušník zadržaný, vhodné opatrenia s cieľom vyhnúť sa tomu, aby zostal na uvedenom území, a to jeho okamžitým privedením na vonkajšiu hranicu, ktorú neoprávnene prekročil.

- 55 Za takýchto okolností, ktoré sú charakteristické blízkosťou vonkajšej hranice, môže byť odôvodnené umožniť členskému štátu nedodržať všetky postupy stanovené smernicou 2008/115 na účely urýchlenia návratu do tretej krajiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na jeho území.
- 56 Naopak samotné obnovenie kontrol na vnútorných hraniciach členského štátu nemá za následok, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa na území zdržiava neoprávnene a je zadržaný pri prekročení tejto hranice alebo v jej bezprostrednej blízkosti, môže byť odsunutý rýchlejšie alebo ľahšie zo Schengenského priestoru tým, že sa okamžite privedie na vonkajšiu hranicu, ako keby bol zadržaný pri policajnej kontrole v zmysle článku 23 písm. a) Kódexu schengenských hraníc na tom istom mieste bez toho, aby boli kontroly na týchto hraniciach obnovené.
- 57 Na rozdiel od toho, čo v podstate uviedla nemecká vláda, takýto záver nie je spochybnený zohľadnením povinností uložených dopravcom podľa prílohy V časti A bodu 2 Kódexu schengenských hraníc a článku 26 DVSD.
- 58 Aj za predpokladu, že takéto povinnosti sa uplatňujú podľa článku 32 tohto kódexu aj vtedy, keď boli kontroly na vnútorných hraniciach obnovené, treba totiž napriek tomu uviesť, že príloha V časť A bod 2 Kódexu schengenských hraníc a článok 26 DVSD majú za následok, že dopravcovia musia opätovne vrátiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorého dopravujú, iba vtedy, ak mu bol vstup na hranicu zamietnutý, a nie vtedy, ak bol tento štátny príslušník, ako pán Arib, zadržaný po neoprávnenom prekročení uvedenej hranice.
- 59 Z toho vyplýva, že vzhľadom na cieľ sledovaný článkom 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 sa nemá rozlišovať medzi situáciou štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území, zadržaného v bezprostrednej blízkosti vnútornej hranice, v závislosti od toho, či boli kontroly na tejto hranici obnovené alebo nie.
- 60 Po tretie nevyhnutnosť reštriktívneho výkladu pôsobnosti článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 je tiež podporená analýzou kontextu, v ktorom sa nachádza toto ustanovenie, a konkrétnejšie systematickým výkladom Kódexu schengenských hraníc.
- 61 V tomto ohľade treba najskôr uviesť, že z tohto kódexu vyplýva, že vnútorná hranica, na ktorej boli kontroly obnovené členským štátom podľa článku 25 tohto kódexu, nie je rovnocenná vonkajšej hranici v zmysle toho istého kódexu.
- 62 Podľa článku 2 Kódexu schengenských hraníc sa totiž pojmy „vnútorné hranice“ a „vonkajšie hranice“ navzájom vylučujú. Článok 32 tohto kódexu sa pritom obmedzuje na stanovenie, že ak členský štát obnoví kontroly na vnútorných hraniciach, uplatňujú sa *mutatis mutandis* iba ustanovenia tohto kódexu o vonkajších hraniciach, ktoré sú relevantné. Naopak uvedený článok 32 nestanovuje, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 52 svojich návrhov, že v takom prípade sa uplatní článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115. Samotné znenie Kódexu schengenských hraníc preto bráni tomu, aby na účely tejto smernice vnútorná hranica, na ktorej boli kontroly obnovené podľa článku 25 tohto kódexu, bola posudzovaná ako vonkajšia hranica.
- 63 Ďalej je pravda, ako to zdôrazňuje vnútroštátny súd, že článok 5 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc ukladá členským štátom povinnosť zaviesť v prípade neoprávneného prekročenia vonkajších hraníc na iných miestach než na hraničných priechodoch alebo v iných časoch než počas stanovených otváracích hodín sankcie, ktorú budú účinné, primerané a odrádzajúce.

- 64 Napriek tomu a nezávisle od otázky, či je toto ustanovenie relevantné v zmysle článku 32 Kódexu schengenských hraníc a uplatniteľné *mutatis mutandis* v prípade obnovenia kontroly členským štátom na jeho vnútorných hraniciach, treba v každom prípade uviesť, že toto ustanovenie nemá v úmysle nijako sa odchyliť od spoločných noriem a postupov stanovených smernicou 2008/115, ako je to inak výslovne potvrdené v článku 13 ods. 1 smernice 2008/115, ktorý stanovuje, že proti osobe, ktorá nezákonne prekročila vonkajšiu hranicu, musia byť prijaté opatrenia a že ak táto osoba nemá právo na pobyt na území dotknutého členského štátu, je zadržaná a je predmetom postupov podľa smernice 2008/115 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 90).
- 65 Článok 13 ods. 1 Kódexu schengenských hraníc tak má za cieľ spresniť vzťah medzi hraničným dozorom a zavedením postupov návratu stanovených smernicou 2008/115 (rozsudok z 26. júla 2017, Jafari, C-646/16, EU:C:2017:586, bod 69). Z toho vyplýva, že opatrenia prijaté členskými štátmi najmä v súlade s článkom 5 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc s cieľom zaručiť efektívnosť hraničného dozoru nemôžu mať za následok zmenu povinností, ktoré vyplývajú členským štátom z tejto smernice.
- 66 Nakoniec treba pripomenúť, že smernica 2008/115 nevyklučuje možnosť členských štátov sankcionovať trestom odňatia slobody spáchanie iných prečinov, než sú prečiny výlučne založené na neoprávnenom vstupe, vrátane situácií, v ktorých konanie o návrate stanovené touto smernicou ešte nebolo skončené (rozsudok zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 65). Uvedená smernica preto nebráni zadržaniu alebo väzbe štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území, ak sú takéto opatrenia prijaté z dôvodu, že uvedený štátny príslušník je podozrivý zo spáchania trestného činu iného, ako je jednoduchý neoprávnený vstup na vnútroštátne územie, a najmä trestného činu, ktorý môže ohroziť verejný poriadok alebo vnútornú bezpečnosť dotknutého členského štátu.
- 67 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na prvú a druhú otázku treba odpovedať tak, že článok 2 ods. 2 písm. a) smernice 2008/115 v spojení s článkom 32 Kódexu schengenských hraníc sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na situáciu štátneho príslušníka tretej krajiny zadržaného v bezprostrednej blízkosti vnútornej hranice členského štátu, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, aj keď tento členský štát obnovil podľa článku 25 tohto kódexu kontrolu na tejto hranici z dôvodu závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti tohto členského štátu.

O tretej otázke

- 68 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku.

O trovách

- 69 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, v spojení s článkom 32 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc), sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na situáciu štátneho príslušníka tretej krajiny zadržaného v bezprostrednej blízkosti vnútornej hranice členského štátu, ktorý sa neoprávnene zdržiava na

území členského štátu, aj keď tento členský štát obnovil podľa článku 25 tohto kódexu kontrolu na tejto hranici z dôvodu závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti tohto členského štátu.

Podpisy